

Nordisk Østforum blir åpent tilgjengelig

Nordisk Østforum feirer i år 30 år som tidsskrift. Siden starten har det vært et viktig nisjetidsskrift i Norden for forskning og debatt om politisk, økonomisk og kulturell utvikling i Øst-Europa og det postsovjetske området. Dette skal NØF fortsette å være, men nå som et heldigitalt og åpent tilgjengelig tidsskrift, utgitt under Cappelen Damm Akademisk sin redaksjon *Nordic Open Access Scholarly Publishing* (NOASP).

Da første årgang av NØF utkom i 1986, var det den Nordiska komiteen for Øststatsforskning som var utgiver. Den nordiske forankringen eksisterer fortsatt. NØF utgis fremdeles som et samarbeid mellom Norsk Utenrikspolitisk Institutt (NUPI), Uppsala universitet i Sverige, Syddansk Universitet i Danmark, og Aleksanterinstituttet i Finland. De siste seks årene også i samarbeid med Universitetsforlaget.

Tidsskriftet publiserer på nordiske språk og har helt siden starten spilt en viktig rolle som nettverksbygger i det nordiske miljøet. I Norge har NØF vært et viktig element som har bidratt til å vedlikeholde et sterkt forskningsmiljø på vår store nabo i øst. Dette har både allmenhet og profesjonelle brukere av forskningskunnskap dratt nytte av.

Nå har NØF blitt åpent tilgjengelig på nett for alle som et *open access* tidsskrift. Dette er en stor endring som vi bestemt tror vil bli til det bedre. Det er tre hovedårsaker til at vi tar dette skrittet nå:

For det første er overgangen til åpen tilgang (open access) viktig av rent forskningsideologiske grunner. Vi på NUPI mener at forskning, og den kunnskapen som forskningen bidrar med, bør være åpen og tilgjengelig for alle. Forskning er et fellesgode, finansiert av samfunnet, og som bør komme samfunnet til gode. Dialogen med publikum kan dessuten gjøre forskningen bedre.

For det andre har denne måten å utgi vitenskapelige tidsskrifter på nå modnet tilstrekkelig, både hos forskningsmyndigheter her til lands, rent teknisk gjennom åpne publiseringsplattformer som denne, og internasjonalt gjennom standarder som sikrer kvalitet og troverdighet. I Norge finnes det fremdeles få åpne vitenskapelige tidsskrifter, men vi tror flere med tiden vil følge etter.

For det tredje er dette rett måte å innfri deler av NUPIs samfunnsoppdrag. NUPI har siden 1959 både hatt som oppdrag å utføre forskning og å opplyse det norske folk om «mellomfolkelige spørsmål». NØF er et viktig bidrag til dette. Ved å gjøre tidsskriftet tilgjengelig for alle, når vi forhåpentligvis også ut til flere. Vårt håp er derfor at vi slik også kan bidra til å løfte kvaliteten på den offentlige debatten om utenrikssaker i Norge, kunnskapen om Øst-Europa, Russland og Eurasia, og kanskje også påvirke utenrikspolitikken selv i positiv retning. Det er ambisiøst, men ikke umulig.

Nordisk Østforum har gjennom årene opparbeidet seg mange trofaste lesere. Til dere vil vi si at nye NØF vil være lett gjenkjennelig. De samme prinsippene for faglig kvalitet, aktualitet og takhøyde som tidsskriftet fra starten av har vært tuftet på, skal fortsette å gjelde. Samtidig håper vi endringen vil gjøre at dette innholdet når flere og engasjerer flere.

Åsmund Weltzien